

บทที่ 1 : บทนำ

1. ภูมิหลัง

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาของเด็กไทยที่ผ่านมา มีความพยายามในการยกระดับมาตรฐานทางการศึกษาของเด็กและเยาวชนเพื่อให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ เนื่องจากในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กไทยในแต่ละปี ผลที่ออกมามักอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐาน จากผลสำรวจสุขภาพอนามัยของเด็กโดยคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ล่าสุดเมื่อ พ.ศ. 2551-2552 โดยสำรวจเด็ก 2 กลุ่ม คือกลุ่มปฐมวัยอายุ 1-5 ปี จำนวน 3,029 คนและกลุ่มเด็กอายุ 6-14 ปี จำนวน 5,999 คน จาก 20 จังหวัด ผลการสำรวจด้านเข่ามีปัญหาพบว่า ในช่วง 14 ปีมานี้ ค่าเฉลี่ยระดับเข่ามีปัญหาหรือไอคิวของเด็กไทยไม่ได้เพิ่มขึ้นเหมือนประเทศอื่น โดยเด็กไทยอายุ 6-14 ปี มีระดับเข่ามีปัญหาเท่ากับ 91.4 ซึ่งค่าเฉลี่ยระดับไอคิวปัญญาดำลงเมื่อเด็กอายุมากขึ้น มีเด็กถึงร้อยละ 50 ที่มีระดับเข่ามีปัญหาต่ำกว่าเกณฑ์ปกติคือ 80 มีเพียงร้อยละ 11 ที่มีค่าเฉลี่ยระดับเข่าปัญญาดำกว่าปกติ แม้ประเทศไทยจะมีการทุ่มงบประมาณเพื่อพัฒนาการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นโครงการเรียนฟรี 15 ปี รวมถึงโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี (หลักสูตรครู 5 ปี) การประเมินวิทยฐานะ ซึ่งทำให้ครูที่มีผลงานดีได้รับผลตอบแทนสูงขึ้น แต่เหตุใดปัญหาการศึกษาของเด็กไทยยังมีการประเมินว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ซึ่งปัญหาด้านการเรียนของเด็กไทยในปัจจุบันอาจวิเคราะห์ได้ว่ามาจากหลายประการ ปัจจัยหนึ่ง ที่ทำให้เด็กมีผลการเรียนอ่อนลง มาจากความสนใจของเด็กเองที่พบว่าเด็กให้ความสนใจเรื่องของเกม และสื่อเพื่อความบันเทิงมากขึ้น ทำให้ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ลดน้อยลง ทั้งนี้เนื่องจากสภาพสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นครอบครัวเดี่ยว พ่อแม่ทุ่มเวลาหาเงิน ทำงาน และใช้เงิน ใช้เทคโนโลยีเลี้ยงดูเด็ก เช่น ซื้อทีวี ซื้อเครื่องเล่นเกมคอมพิวเตอร์ให้ลูกเล่นอยู่บ้าน เพราะคิดว่าดีกว่า ปลอดภัยกว่าที่จะให้ลูกไปเล่นนอกบ้าน ซึ่งจะทำให้เกิดผลเสียต่อการพัฒนาการของเด็ก (ปัญหาการศึกษาของเด็กไทย จาก <http://www.unigang.com/Article/3976>) รวมทั้งทำให้ระดับสติปัญญาของเด็กลดลงจากการขาดการกระตุ้นให้เกิดพัฒนาการ

ดังนั้นสถาบันการศึกษาและพ่อแม่ผู้ปกครองจึงควรมีส่วนช่วยผู้เรียนในการหาวิธีการพัฒนาทักษะความรู้ด้านวิชาการอย่างสมดุล โดยส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นหาความถนัด ความชอบหรือความสนใจของตนเอง มีเป้าหมายในชีวิต มีบุคลิกภาพที่มั่นคง ส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะในการจัดการกับเรื่องราวต่างๆ ที่จะต้องเผชิญในแต่ละวัน จะส่งผลต่อการเพิ่มความสามารถในการเรียนและการดำเนินชีวิตของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีความสุขและสามารถถ่ายทอดเป็นพฤติกรรมที่ดีไปยังผู้อื่น อีกทั้งยังช่วยลดผลกระทบที่ร้ายแรงต่อร่างกาย เช่น โรคเครียด การฆ่าตัวตาย และอุบัติเหตุที่ไม่พึงประสงค์ต่างๆ

สมุดบันทึกนักเรียน ถือเป็นเครื่องมือชิ้นหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการใช้ชีวิตของนักเรียน ซึ่งจะเพิ่มประโยชน์นอกเหนือจากการเรียน สมุดบันทึกจะช่วยเพิ่มความเข้าใจในเรื่องของความรับผิดชอบ การทำกิจกรรมและความจำเป็นในการจัดระบบและการจัดลำดับความสำคัญของนักเรียน นักเรียนจะได้เรียนรู้ถึงการจัดการเรื่องเวลาและการตั้งเป้าหมายซึ่งเป็นทักษะที่จะช่วยพวกเขาไปตลอดชีวิต เป็นการได้จัดระบบงานการเรียนและกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นการสร้างความนับถือและเพิ่มความเชื่อมั่นในตัวเอง เมื่อนักเรียนสามารถกลายเป็นคนที่พึ่งตัวเองได้นั้นเป็นผลมาจากความสำเร็จและได้คะแนนดีขึ้น ฝึกหัดและพัฒนานิสัยในการทำงานที่ดี และทำให้ผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนของลูกๆ ซึ่งในโรงเรียนเก่าแก่ที่มีชื่อเสียงในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นจำนวนมาก ได้ผลิตและให้นักเรียนใช้สมุดบันทึกนักเรียนมานานแล้ว นอกจากปฏิทินตารางวันเวลา รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือนในแต่ละปีการศึกษาแล้ว โรงเรียนยังได้ใส่สาระวิธีการที่นักเรียนจะปฏิบัติตัวในการเรียน ใส่ประวัติความเป็นมา กฎระเบียบของโรงเรียนที่นักเรียนควรจะต้องรู้ เหล่านี้นอกจากจะเป็นการสื่อสารบอกเล่าแล้ว ยังจะเป็นสิ่งที่จะช่วยสร้างระบบ สร้างวินัย และช่วยให้การใช้ชีวิตการเป็นนักเรียนมี สติ มีความหมายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นักเรียนไม่เพียงแต่จะเห็นวิถีชีวิตของตัวเองมากขึ้น สำหรับครูเองก็จะได้รู้และเข้าใจทั้งเรียนทั้งหลายได้มากขึ้นก่อนที่จะสั่งการบ้าน สั่งรายงาน เพียงมุ่งหวังว่าเด็กๆ จะเรียนรู้มากขึ้น แต่หารู้ไม่ว่าในช่วงเวลานั้นยังมีการบ้านของอีกหลายวิชาที่จะต้องส่งให้ทันตามกำหนด หรือแม้แต่พ่อแม่ผู้ปกครองเองก็จะได้รู้ จะเห็นว่าลูกๆ ต้องทำอะไร เมื่อไหร่ จะได้ไม่ต้องมาพรวบ่นลูกๆ ว่า ทำไมนั่งเล่นแต่คอมพิวเตอร์ คุณแต่ทีวีไม่ทำการบ้าน

1.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สมุดบันทึกนักเรียน

ทักษะการจัดการเรียนรู้ ไม่ได้เป็นสิ่งที่มิมีมาแต่เกิด มันเป็นเรื่องที่จะต้องสอนให้นักเรียน สมุดบันทึกนักเรียน (student planner) สอนทักษะการใช้ชีวิตนักเรียนซึ่งจะเพิ่มประโยชน์นอกเหนือจากเรื่องการเรียนรู้ สมุดบันทึกจะช่วยเพิ่มความเข้าใจในเรื่องความรับผิดชอบ การทำกิจกรรมและความจำเป็นในการจัดระบบและการจัดลำดับความสำคัญของนักเรียน นักเรียนจะได้เรียนรู้ถึงการจัดการเรื่องเวลาและการตั้งเป้าหมายซึ่งเป็นทักษะที่จะช่วยพวกเขาไปตลอดชีวิต

สมุดบันทึกนักเรียนมีประโยชน์ดังนี้

- ลดความเครียดของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง โดยการจัดระบบงานที่ได้รับมอบหมายและ กิจกรรมต่าง ๆ
- เป็นระบบตรวจสอบการเรียนของตัวนักเรียนเอง การบันทึกทำให้นักเรียนสรุปบทเรียน ปัญหาการเรียน การทำการบ้าน ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ลดปัญหาการส่งงานที่ได้รับมอบหมายช้ากว่ากำหนดหรือลืมส่ง
- เพิ่มการนับถือและความเชื่อมั่นในตัวเองเมื่อนักเรียนสามารถกลายเป็นคนที่พึ่งตัวเองได้นั้นเป็นผลจากการประสบความสำเร็จและได้คะแนนดีขึ้น
- ฝึกหัดและพัฒนานิสัยในการทำงานที่ดี

- ทำให้ผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนของลูกๆ

ก่อนเริ่มปีการศึกษาใหม่ การมีการจัดกลุ่มพูดคุยวิธีที่จะทำให้การใช้สมุดบันทึกได้รับการยอมรับให้ตระหนักว่าความมุ่งมั่นและความสม่ำเสมอสำหรับนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นต่อความสำเร็จ ครูทุกคนควรให้นักเรียนทุกคนพกสมุดบันทึกและเขียนบันทึกทุกงานที่ได้รับมอบหมาย ครูทุกคนควรจำลองการใช้สมุดบันทึกและรู้จักรูปแบบของสมุดบันทึกเพื่อที่จะได้แนะนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องและสามารถตอบคำถามที่เกี่ยวกับสมุดบันทึกได้ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนเป็นก้าวแรกของการดำเนินการใช้สมุดบันทึก

การกำหนดเป้าหมายในระยะสั้นและระยะยาว เช่น

- จะเป็นการเพิ่มทักษะการเรียนของนักเรียน, ความสามารถในการตั้งเป้าหมาย, การจัดลำดับความสำคัญของนักเรียน
- ครูทุกคนจะต้องจำลองการใช้สมุดบันทึก
- ผู้ปกครองจะต้องมีส่วนร่วมมากขึ้น
- นักเรียนจะเพิ่มการจัดระบบและเพิ่มความสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเอง
- ความผิดในการลืมงานที่ได้รับมอบหมายจะหมดไป
- คะแนนเฉลี่ยจะสูงขึ้น

กำหนดวิธีที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย

- ครูทุกคนจะต้องให้นักเรียนทุกคนพกสมุดบันทึกและเขียนบันทึกงานที่ได้รับมอบหมายในทุกชั้นเรียน
- ครูทุกคนจะต้องตรวจสมุดบันทึก เป็นประจำ
- ผู้ปกครองจะต้องตรวจความถูกต้องของการบ้านก่อน
- ผู้ปกครองจะต้องได้รับการส่งเสริมให้ใช้พื้นที่เขียนความคิดเห็นของครูและผู้ปกครองในการสื่อสาร
- ครูที่สอนวิชาการใช้ภาษา(และ/หรือครูประจำชั้น-ผู้แปล)ควรจะสอนทักษะการเรียนและการจัดการเรื่องเวลา

ทุก ๆ คนมีส่วนร่วม

ความสำเร็จของการดำเนินการหมายถึงทุก ๆ คน —นักเรียนทุกคน, ผู้ปกครองทุกคนและครูทุกคน- ทำหน้าที่อย่างแข็งขันในการใช้สมุดบันทึก การดำเนินงานในทุก ๆ วันคือกุญแจสำคัญ

นักเรียนทุกคนจะต้อง

- ประสบความสำเร็จในการเขียนบันทึกและจัดลำดับความสำคัญของทุกงานที่ได้รับมอบหมาย กิจกรรมต่าง ๆ และโครงการที่ต้องใช้ระยะเวลา
- ใช้ข้อเสนอแนะและทักษะการเรียนที่แนะนำไว้ในสมุดบันทึกอย่างสม่ำเสมอ
- หาเพื่อนร่วมห้องที่จะคอยตรวจสอบการใช้สมุดบันทึก

ผู้ปกครองทุกคนจะต้อง

- ทบทวนงานที่ได้รับมอบหมาย ตรวจเช็คความสมบูรณ์ และเซ็นกำกับงานที่เสร็จเรียบร้อยแล้ว
- ใช้พื้นที่ในส่วนแสดงความคิดเห็นของผู้ปกครองและครู เพื่อถามคำถามหรือสื่อสารกับครู
- ส่งเสริมเด็ก ๆ ให้บันทึกความรับผิดชอบของที่บ้านและของตัวเอง พวกเขาสามารถให้รางวัลเด็ก ๆ ในการใช้สมุดบันทึกได้

ครูทุกคนจะต้อง

- ให้นักเรียนทุกคนพกสมุดบันทึกมาที่ชั้นเรียน
- สอนนักเรียนวิธีเขียนทุกงานที่ได้รับมอบหมายและทุกความรับผิดชอบ และให้แน่ใจว่านักเรียนรู้และเข้าใจสิ่งที่มุ่งหวัง
- ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนกำลังใช้สมุดบันทึกอย่างเต็มศักยภาพ และให้รางวัลเล็กน้อยสำหรับคนที่ทำ
- ริเริ่มและมีการสื่อสารกับผู้ปกครอง ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอย่างสม่ำเสมอ
- รู้จักรูปแบบของสมุดบันทึกและสามารถตอบคำถามได้
- จำลองการใช้สมุดบันทึกโดยการใช้ประโยชน์ในบทเรียน
- ใช้ตารางติดข้างฝาผนังเพื่อแสดงวิธีที่จะบันทึกงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งจะช่วยนักเรียนที่ขาดเรียน และยังเพิ่มการพึ่งพาตัวเองให้นักเรียน

การกระตุ้นนักเรียน

เมื่อนักเรียนใช้สมุดบันทึกทุก ๆ วัน นักเรียนจะจัดระบบเป็นมากขึ้น และการลืมหืมงาน การบ้านจะน้อยลง ส่งผลให้ได้คะแนนดีขึ้นและมีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น อย่างไรก็ตามรางวัลที่ได้รับในตัวเองนั้น ก็ยังไม่เพียงพอที่จะกระตุ้นให้นักเรียนใช้สมุดบันทึก พวกเขายังต้องการรางวัลจากการส่งเสริมเช่นกัน

วิธีสร้างแรงจูงใจ

- ☐ ในชั้นเรียน ยกย่องนักเรียนผู้ซึ่งใช้สมุดบันทึกอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ คนอื่นจะทำงานมากขึ้นเพื่อให้ได้รับคำชม
- ☐ ให้สติ๊กเกอร์ การปฏิบัติ หรือ เกียรติบัตรสำหรับคนที่ใช้บันทึกอย่างถูกต้อง
- ☐ ให้ คะแนนโบนัส เมื่อมีการจดบันทึกงานที่ได้รับมอบหมายในสมุด
- ☐ ในหนึ่งหรือสองสัปดาห์ จัดให้มีการสอบย่อย ๆ เกี่ยวกับเนื้อหา ข้อมูลของสมุดบันทึก
- ☐ ใช้ข้อมูลในสมุดบันทึกเป็นคำถามพิเศษเมื่อมีการสอบ

- ☐ ที่จุดตรวจนักเรียนมาสาย ปล่อนักเรียนเร็วขึ้น 5 นาทีถ้านักเรียนพกสมุดบันทึกนักเรียนมาด้วย
- ☐ ให้คะแนนสมุดบันทึกเมื่อจบภาคการศึกษา ถ้าสมุดบันทึกถูกใช้อย่างถูกต้องและสม่ำเสมอ ให้รางวัล ด้วยการปฏิบัติ(เลี้ยงขนม เครื่องดื่ม ฯลฯ) หรือเสื้อโรงเรียน หรือเกียรติบัตร (ซึ่งอาจเป็นรางวัลจากการสนับสนุนจากภาคเอกชน สมาคม ฯลฯ)
- ☐ ใช้สมุดบันทึกเป็น hall pass ไม่เพียงแต่ส่งเสริมการนำสมุดบันทึกพกติดตัว แต่ยังตัด hall traffic
- ☐ สร้างระบบการให้คะแนนในการใช้สมุดบันทึก เช่น ในช่วงท้ายของภาคการศึกษา ยอมให้นักเรียนใช้คะแนนที่สะสมแลกของรางวัล
- ☐ เมื่อนักเรียนใช้สมุดบันทึกได้ตามเงื่อนไข ให้รางวัลด้วยวิธีต่าง ๆ

การใช้ประโยชน์สูงสุดจากสมุดบันทึก

คิดวิธีง่าย ๆ ที่จะทำให้นักเรียนใช้สมุดบันทึกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อมีการใช้สมุดบันทึกจนเป็นประจำแล้ว ก็จะกลายเป็นนิสัยเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน

สำหรับการใช้สมุดบันทึกในทุกวัย

- ☐ ในตอนต้นปีการศึกษา จัดให้มีการพูดคุยเกี่ยวกับเนื้อหาในสมุดบันทึก เช่น การจัดการเวลา การตั้งเป้าหมาย การจดบันทึก การสอบ ทักษะการเรียนรู้ ฯลฯ
- ☐ ให้นักเรียนบันทึกลงในวันทำงานได้รับมอบหมาย สำหรับรายงาน หรือ โครงการ ให้จดบันทึกลงในวันกำหนดส่งงานด้วย
- ☐ ในทุกวันจันทร์ ให้นักเรียนบันทึกเป้าหมายประจำสัปดาห์และวิธีการที่จะบรรลุเป้าหมาย
- ☐ ให้นักเรียนเล่นเกมสัปดาห์ที่มีในตารางรายสัปดาห์ ในสมุดบันทึก
- ☐ ให้เวลานักเรียน 5 นาทีในตอนท้ายของวัน เพื่อจัดลำดับงานที่ได้รับมอบหมาย กิจกรรมต่าง ๆ และกำหนดเวลาที่จะทำงานนั้น ๆ ให้เสร็จ
- ☐ ใช้ตารางติดฝาผนังสำหรับข้อมูลที่คาดหวังให้นักเรียนบันทึก
- ☐ เริ่มสื่อสารกับผู้ปกครองตั้งแต่ต้นเทอม และให้มีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ
- ☐ ให้กล่าวถึงเนื้อหาในสมุดบันทึกอย่างสม่ำเสมอ

สำหรับนักเรียนมัธยมต้น

- ☐ ในวันเปิดเทอมวันแรก ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลส่วนตัวในสมุดบันทึก
- ☐ ในทุก ๆ วันต้นเดือน ให้นักเรียนตั้งเป้าหมายประจำเดือนในตารางรายเดือน
- ☐ ให้นักเรียนหัดใช้ check-off boxes สำหรับงานที่ทำเสร็จแล้ว
- ☐ จัดสรรเวลาที่จะพูดคุยเกี่ยวกับ ข้อมูล “Time Wrap” ให้นักเรียนลองศึกษาดูว่า จะได้คะแนนพิเศษได้อย่างไร

- ☐ อภิปรายเกี่ยวกับคำศัพท์ และให้นักเรียนหัดแต่งประโยคที่ใช้คำศัพท์นั้น
- ☐ ทุกสัปดาห์ ให้นักเรียนบันทึกหนังสือที่อ่านในช่อง “อ่าน”

สำหรับนักเรียนมัธยมปลาย

- ☐ ในวันเปิดเทอมวันแรก ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลส่วนตัวในสมุดบันทึก
- ☐ ในทุก ๆ วันต้นเดือน ให้นักเรียนตั้งเป้าหมายประจำเดือนในตารางรายเดือน
- ☐ ให้ฝึกใช้ช่อง “P” เพื่อจัดลำดับความสำคัญของงาน และให้ขีดเครื่องหมายเมื่องานเสร็จ
- ☐ จัดสรรเวลาเพื่อพูดคุยถึงข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ข้อเสนอแนะในการสร้างแรงจูงใจ และข้อมูลด้านวิธีการเรียนต่าง ๆ ให้นักเรียนทำการบ้านเพิ่มเติมเกี่ยวกับหัวข้อที่คุย และให้คะแนนพิเศษเพิ่ม

การสอนทักษะการเรียนรู้

สำหรับนักเรียนเพื่อที่จะได้รับประโยชน์จากสมุดบันทึก พวกเขาจะต้องเรียนรู้ทักษะของ การจัดการเรื่องเวลา การจัดระบบ การเรียนรู้ การจัดลำดับความสำคัญ การตั้งเป้าหมาย และการสื่อสาร นักเรียนที่ตั้งเป้าหมายจะกลายเป็นคนที่ระวังการผูกมัดเรื่องเวลา พวกเราเรียนรู้วิธีเรียนและทำงานต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น วิธีหนึ่งที่ดีที่สุดในการสอนทักษะต่างๆ เหล่านี้คือ ฝึกทำมันด้วยตัวคุณเอง

☐ การจัดการเวลา

ทักษะการจัดการเวลา ให้ประโยชน์กับนักเรียนทั้งในและนอกชั้นเรียน นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ตารางเวลาสำหรับงานโรงเรียน ความรับผิดชอบที่บ้าน และกิจกรรมพิเศษ

ให้นักเรียนบันทึกทุก ๆ กิจกรรมที่ทำในหนึ่งสัปดาห์ เพื่อดูการใช้เวลาของนักเรียน ระบุสิ่งที่กินเวลา และขั้นตอนที่จะสามารถปรับปรุงตารางเวลา ระดมความคิดเห็นการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์เช่น การอ่านบันทึกย่อในช่วงพักกลางวัน

แนะนำนักเรียนในการตั้งเป้าหมายในการจัดการเวลาและการสร้างเวลาที่ยืดหยุ่นให้กับเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดหมาย อย่าลืมที่จะเว้นให้มีช่วงเวลาสำหรับการพักผ่อนและกิจกรรมบันเทิงใจอื่น ๆ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจว่าการจัดการเวลาเป็นเรื่องที่อาศัยความอดทนและความมีวินัย แต่จะเป็นรางวัลในวันข้างหน้า

☐ การจัดระบบ

นักเรียนจะค้นพบว่าการเรียนจะง่ายขึ้นถ้าพวกเขาจัดระบบงานและจัดเตรียมอุปกรณ์ให้ครบ แนะนำให้มีสมุดจดแต่ละวิชา ครูสามารถช่วยได้โดยให้มีช่วงเวลาจัดตู้ล็อกเกอร์ โต๊ะเรียน แฟ้ม และสิ่งของประจำตัวในแต่ละเดือน

☐ การจัดการเรียนรู้

บ่อย ๆ สอดแทรกนิสัยการเรียนที่ดี ตั้งแต่ระดับประถมจะช่วยได้มากเมื่อขึ้นสู่ระดับมัธยม นักเรียนที่มีนิสัยการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า ให้ความสำคัญกับวิธีการเรียนที่ดีที่แนะนำไว้

ในสมุดบันทึก การอภิปรายถึงการใช้เวลา และชี้ความสำคัญจะมีประโยชน์ในการเพิ่มคุณค่าของการเรียนรู้

☐ การจัดลำดับความสำคัญ

การรู้จักเลือกมาจากการที่นักเรียนเรียนรู้จากการจัดลำดับความสำคัญ วิธีจัดลำดับความสำคัญขึ้นอยู่กับ งานที่ได้รับมอบหมาย เวลาที่ใช้ในการทำงานให้เสร็จ นี่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจว่าอะไรจำเป็นต้องทำและต้องใช้เวลาอย่างน้อยเพียงใดในการทำงานให้เสร็จ เมื่อจัดลำดับความสำคัญ นักเรียนต้องรวมเอากิจกรรมหลังเลิกเรียนหรือกิจกรรมพิเศษเข้ามาด้วย

ตัวอย่างการจัดลำดับความสำคัญโดยใช้งานที่ได้รับมอบหมายตัวอย่างเช่น

ให้นักเรียนจัดลำดับงาน โดยคำนึงถึงความสำคัญ

อภิปรายถึงวิธีการจัดลำดับงาน โดยคิดถึงเงื่อนไขอื่น ๆ แล้วให้นักเรียนอธิบายว่าทำไมถึงจัดลำดับดังกล่าว เพื่อที่จะได้เข้าใจกระบวนการคิดของพวกเขา

☐ การตั้งเป้าหมาย

การตั้งเป้าหมายและวางแผนวิธีที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายจะนำไปสู่ความสำเร็จ เป้าหมายช่วยให้นักเรียนตั้งมั่น ได้คะแนนดีขึ้นและเพิ่มความมั่นใจในตัวเอง ให้นักเรียนเขียนเป้าหมายทางการเรียน การทำกิจกรรมอื่น ๆ การเล่นกีฬา การช่วยเหลือชุมชน ฯลฯ เดือนให้นักเรียนรู้ว่าเป้าหมายต้องวัดได้ เจาะจง เป็นไปได้ และชัดเจน การตั้งเป้าที่เป็นไปไม่ได้มีแต่จะทำให้เสียกำลังใจ อธิบายให้เห็นถึงเป้าหมายระยะสั้น และเป้าหมายระยะยาว พูดคุยถึงแผนการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย และให้เขียนขั้นตอนที่จะไปให้ถึงเป้าหมาย แผนการต้องมีเส้นบ่งบอกเวลาในการบรรลุ จะช่วยได้มากถ้านักเรียนได้แบ่งปันเรื่องเป้าหมายให้ผู้อื่นได้รับรู้ เพราะจะเป็นการระบุให้ชัดและดูเหมือนว่าพวกเขาจะทำมันให้สำเร็จ

☐ การสื่อสาร

การสื่อสารเป็นสิ่งที่คาดหวังให้มีในการจัดการเวลา เมื่อนักเรียนทำงานโครงการเป็นกลุ่ม สำคัญมากที่จะต้องแต่งงานออกเป็นส่วน ๆ ให้นักเรียนเขียนรายละเอียดของเป้าหมาย งาน ที่จะต้องทำเพื่อบรรลุเป้าหมาย และเวลาที่ใช้เพื่อให้งานเสร็จ แต่ละกลุ่มจะได้รับการรับผิดชอบด้านเฉพาะด้าน สมุดบันทึกนี้จะช่วยให้สมาชิกสื่อสารได้ง่ายขึ้นและรักษาตารางงานไว้

สมุดบันทึกนี้เป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ให้ใช้พื้นที่ว่างที่เป็นส่วนแสดงความคิดเห็นของครู ผู้ปกครองเป็นช่องทางพูดคุย การมีส่วนร่วมรับรู้ของผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จของนักเรียน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

สื่อสารกับผู้ปกครองให้เร็วและสม่ำเสมอ ครูควรริเริ่มและติดต่อตลอดทั้งปี อธิบายถึงวิธีการที่ทำให้เป็นประโยชน์ต่อเด็กโดยยกตัวอย่างเรื่องความสามารถที่จะชี้แจงเรื่องราวได้ ผู้ปกครองจะระวังเรื่องงานที่ได้รับมอบหมาย วันกำหนดส่งงาน การสอบ โครงการ และความรับผิดชอบอื่น ๆ ที่โรงเรียนของเด็ก ๆ

วิธีที่จะเน้นในการสื่อสาร

- ส่งจดหมายถึงผู้ปกครองทุกคนเพื่ออธิบายถึงโครงการสมุดบันทึกนักเรียน เป้าหมายที่ทางโรงเรียนตั้งไว้ และสิ่งที่มุ่งหวังจากนักเรียนและผู้ปกครอง ขอแรงสนับสนุนในการทำโครงการ
- ใช้สมุดบันทึกเป็นช่องทางสื่อสารของครูและผู้ปกครอง แสดงให้เห็นถึงวิธีการใช้สมุดบันทึกของนักเรียน ให้เวลาที่จะพูดคุยในข้อดีที่นักเรียนจะได้รับเพิ่มเติม
- ส่งเสริมให้ผู้ปกครองใช้พื้นที่ที่เป็นช่องว่างสื่อสารแสดงความคิดเห็น และเขียนข้อกังวลและถามคำถาม
- ให้ผู้ปกครองได้ตรวจเช็คความสมบูรณ์ของงานที่ได้รับมอบหมายและงานที่เพิ่งเริ่มต้นและเสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสเห็นว่างานใดที่เด็ก ๆ ทำเสร็จได้ง่ายและงานใดที่ยากมากกว่า ผู้ปกครองได้ตระหนักว่ากำลังเรียนอะไร ทักษะใดที่ได้รับการสอน และเด็ก ๆ มีส่วนร่วมในการบรรลุเป้าหมายของชั้นเรียนได้ดีเพียงใด
- ขอให้ผู้ปกครองให้เด็ก ๆ ได้บันทึกงานบ้านที่รับผิดชอบในสมุดบันทึก และให้มีการตรวจเช็คความสำเร็จของความสำเร็จของงานนั้น ๆ ด้วย
- ให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับลูก ๆ ในโครงการที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้แน่ใจว่างานนั้นจะเสร็จทันกำหนดเวลา

ความมุ่งหวังสำคัญ จึงอยากที่จะส่งสมุดบันทึกนักเรียนนี้ให้คุณครูทั้งหลายได้นำไปใช้เป็นเครื่องมือที่จะช่วยนักเรียนในการสร้างคุณค่า สร้างวินัยในการจัดการเวลา สร้างวิถีแห่งการเรียนรู้ด้วยความหมาย รู้จักการตั้งเป้าหมายในการเรียน รู้จักการจัดลำดับความสำคัญของเรื่องต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อที่เด็กนักเรียนจะได้นำไปเป็นต้นแบบเพื่อให้เขาเติบโตเป็นคนที่มีเป้าหมาย รู้วิธีที่จะวางแผนและติดตามงานให้สำเร็จ เพื่อที่เด็กๆ จะได้บรรลุงานของการชีวิตในวันข้างหน้าให้สำเร็จสมดังใจปรารถนา และท้ายที่สุด สมุดบันทึกนักเรียนนี้จะสามารถใช้เป็นช่องทางการสื่อสารที่ดีของทั้งนักเรียน ครู และผู้ปกครอง

คณะผู้วิจัยจึงได้ติดต่อไปยังโรงเรียนต่างๆ ในจังหวัดขอนแก่น เพื่อนำเสนอแนวคิดการใช้สมุดบันทึกนักเรียน เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน และจัดตั้งเป็นเครือข่าย ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในเขตจังหวัดขอนแก่น ประกอบไปด้วย โรงเรียนบ้านแฮดศึกษา โรงเรียนสีหราชเดโชชัย โรงเรียนวังหว่า และโรงเรียนหนองแซงวิทยาคม ซึ่งมีทั้งโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขยายโอกาสที่ผู้บริหารเห็นว่าการใช้สมุดบันทึกนักเรียน น่าจะเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนได้เกิดการพัฒนาตนเอง พัฒนาทักษะการเขียน การวางแผนเป้าหมายการเรียนรู้ และอนาคต และเห็นว่า นักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กเป็นนักเรียนที่มีโอกาสน้อยกว่าโรงเรียนประจำจังหวัด การใช้สมุดบันทึก จึงเป็นโอกาสที่ดีที่จะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองขึ้นมาบ้าง

คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาสมุดบันทึกร่วมกับโรงเรียนในเครือข่าย ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนจังหวัดขอนแก่น โดยมีความมุ่งหวังว่า สมุดบันทึกนักเรียนนี้จะเป็เครื่องมือที่จะช่วยให้นักเรียนมีการจัดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

2. คำถามการวิจัย

1. สมุดบันทึกนักเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ที่ดี มีรูปแบบเป็นอย่างไร
2. สมุดบันทึกนักเรียนจะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้านต่างๆหรือไม่

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 3.1. เพื่อพัฒนารูปแบบของสมุดบันทึกนักเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการจัดการเรียนรู้ด้านต่างๆ
- 3.2 เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนด้านต่างๆก่อนและหลังการใช้สมุดบันทึกนักเรียน

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้สมุดบันทึกนักเรียนที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการจัดการจัดการเรียนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและสามารถขยายผลไปสู่การใช้ที่แพร่หลายต่อไป

5. ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาการพัฒนาสมุดบันทึกนักเรียนเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนในจังหวัดขอนแก่น มีระยะเวลาในการศึกษา 14 เดือน ตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ 2553 ถึง เดือน เมษายน 2554 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (research and development) โดยคณะผู้วิจัยประกอบไปด้วย ทีมผู้วิจัยจากวิทยาลัษนศรราชสีมา นักวิชาการอิสระ นักวิชาการจากกระทรวงศึกษาธิการ และคณะอาจารย์จากโรงเรียนในเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย โรงเรียน บ้านแฮดศึกษา สิริหาราช เดโชชัย หนองแซงวิทยาคม และโรงเรียนบ้านวังหว้า

6. นิยามศัพท์

สมุดบันทึกนักเรียน หมายถึง สมุดบันทึกที่คณะผู้วิจัยจัดทำขึ้น ให้นักเรียนได้ใช้เพื่อบันทึกการนัดหมาย การวางแผนเป้าหมายของตนเองเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ และเรื่องอื่นๆ โดยมีส่วนประกอบที่สำคัญ คือ ส่วนที่ 1 ส่วนที่ใช้เป็นส่วนของการบันทึกข้อมูลประจำตัวของนักเรียน ข้อเสนอแนะในการใช้สมุดบันทึก แนะนำวิธีการกำหนดเป้าหมาย การเรียนโดยใช้วิธี สุ จิ ปุ ลิ และแนะนำกลเม็ดในการเรียนดี ปฏิทินวันเวลา วันหยุดต่างๆ ส่วนที่ 2 ส่วนที่สอดแทรกสาระ ข้อคิดต่างๆที่จะกระตุ้นให้นักเรียนมีทักษะที่ดีในการดำเนินชีวิต เช่น มุมสาระ มงคลชีวิต ๓๘ มุมสาระ ข้อคิดข้อแนะนำดี ๆ มุมสาระ รักสิ่งแวดลอม หรือการใช้ตารางใน บันทึกทำดี มาเป็นอีกประเด็นหลักในการใช้สมุด

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง คุณสมบัติที่นักเรียนพึงจะมีเพื่อช่วยให้นักเรียนมีศักยภาพในการเรียนที่ดีขึ้น ที่ผู้วิจัยวัดจากเครื่องมือวัด การจัดการเรียนรู้ของนักเรียน จำนวน 32 ข้อ ประกอบไปด้วยด้านต่างๆ 7 ด้านดังต่อไปนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการเรียน ด้านการสร้างเป้าหมายในชีวิต ด้านการบริหารจัดการเวลาของตนเอง ด้านการจัดการระบบ ด้านการจัดลำดับความสำคัญ ด้านการสื่อสาร และด้านทักษะการเรียนรู้

7. สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่ได้ใช้ สมุดบันทึกนักเรียนจะมีการจัดการเรียนรู้ด้านต่างๆ สูงมากกว่าก่อนใช้สมุดบันทึกนักเรียน

8. วิธีการดำเนินงานวิจัย

ขั้นตอนในการศึกษาดังนี้

8.1 การสำรวจรวบรวมปัญหาและความต้องการของโรงเรียนในการพัฒนาสมุดบันทึกนักเรียน

8.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

ก. การประชุมเสวนา ร่วมกับคณะผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้เกี่ยวข้อง

ข. การใช้ข้อมูลเชิงปริมาณในการหาข้อมูลเกี่ยวกับ พฤติกรรมการใช้เวลา

ประจำวัน ทักษะการเรียนรู้ด้านต่างๆของนักเรียน

8.1.2 การระดมสมองเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสมุดบันทึกนักเรียนร่วมกัน ใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการในกลุ่มที่เกี่ยวข้องได้แก่ นักเรียน ผู้บริหาร โรงเรียน คณะครูอาจารย์

8.2 การวางแผนพัฒนา/สร้างสมุดบันทึกนักเรียน

โดยการสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้บริหารระดับผู้อำนวยการ ดำเนินการพัฒนาตามแผนที่วางไว้ สะท้อนการปฏิบัติงานและปรับปรุงแผนเพื่อพัฒนา โดยการหาความร่วมมือในทุกๆฝ่าย

8.3 การทดลองใช้สมุดบันทึกนักเรียน โดยเริ่มทดลองใช้ในปีการศึกษา 2553 เริ่มในเดือน พฤษภาคม 2553 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2554

8.4 การประเมินผลการทดลองใช้คู่มือนักเรียนเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาที่ 1 พร้อมทั้งจัดการอบรม ทบทวนแนวคิดการใช้สมุดนักเรียนแก่นักเรียนแกนนำ และครูประจำชั้นนักเรียนและประเมินครั้งที่ 2 ใน เดือนกุมภาพันธ์ 2554

8.5 วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน จะใช้การประเมินจากการสำรวจความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเรียนที่ได้รับการพัฒนา ครูอาจารย์ ผู้บริหาร โรงเรียน ถึงประโยชน์ที่ได้รับ การเปลี่ยนแปลงทักษะการเรียนรู้จะวัดจากแบบวัดทักษะการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

8.6 การนำเสนอข้อมูล จะใช้การพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (descriptive analysis) การเปรียบเทียบข้อมูล ก่อนและหลังการใช้สมุดบันทึกนักเรียนใช้สถิติ t-test

9. การนำเสนอผลการศึกษา

ผลการศึกษาการพัฒนาสมุดบันทึกนักเรียนเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน จะนำเสนอ 5 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ บทที่ 1 นำเสนอภูมิหลังและระเบียบวิธีการศึกษา บทที่ 2 นำเสนอบริบทของสภาพการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขยายโอกาส บทที่ 3 นำเสนอขั้นตอนและวิธีการพัฒนาสมุดบันทึกนักเรียนที่พัฒนาขึ้น บทที่ 4 นำเสนอผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานและความเห็นของนักเรียนที่ใช้สมุดบันทึกนักเรียนและครูประจำชั้น บทที่ 5 เป็นการสังเคราะห์ข้อสรุปและข้อเสนอแนะ